

Besluit

Onderwerp

Regels versterking Groene ontwikkelingszone

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Gelet op artikel 4.1 van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 2.52, tweede lid, van de Omgevingsverordening Gelderland;

Besluiten

Vast te stellen de regels versterking Groene ontwikkelingszone.

(Ontwerp)-Regels versterking Groene ontwikkelingszone

Het gemeentebestuur bepaalt de versterkingsopgave en versterkingsmaatregelen voor een nieuwe activiteit of ontwikkeling in de Groene ontwikkelingszone aan de hand van de volgende stappen.

Stap 1: de versterkingsopgave

- De versterkingsopgave wordt uitgedrukt in punten op basis van een verliesfactor en een impactfactor.
- De verliesfactor wordt berekend conform de tabel Verliesfactor, bedoeld in bijlage 1.
- De verliesfactor kwantificeert het verlies aan natuur- of landschapselementen die bijdragen aan de kernkwaliteiten van het betreffende deel van de Groene ontwikkelingszone, als gevolg van de nieuwe activiteit of ontwikkeling.
- Een houtopstand, bedoeld in artikel 1.1 van de Wet natuurbescherming, is geen onderdeel van de verliesfactor.
- De impactfactor wordt berekend conform de tabel Impactfactor, bedoeld in bijlage 2.
- De impactfactor kwantificeert de impact van de nieuwe activiteit of ontwikkeling op actuele en potentiële natuur- en landschapswaarden als gevolg van fysiek ruimtebeslag, verstoring van de omgeving door bijvoorbeeld geluid, licht en fysieke aanwezigheid en ligging.
- Als de versterkingsopgave niet bepaald kan worden aan de hand van de tabellen, onderbouwt het gemeentebestuur de versterkingsopgave die gehanteerd wordt.
- Het gemeentebestuur kan in onvoorziene gevallen gemotiveerd afwijken van de tabel Verliesfactor als het toepassen ervan leidt tot een onredelijke uitkomst.

Stap 2: de versterkingsmaatregelen

- De versterkingsmaatregelen worden uitgedrukt in punten.
- De versterkingsmaatregelen worden bepaald conform de tabel Versterkingsmaatregelen, bedoeld in bijlage 3.
- De versterkingsmaatregelen kwantificeren de maatregelen die genomen kunnen worden om de Groene ontwikkelingszone te versterken.
- De versterkingsmaatregelen, uitgedrukt in punten, moeten meer zijn dan de versterkingsopgave, uitgedrukt in punten.

- Als de versterkingsmaatregelen niet bepaald kunnen worden aan de hand van de tabellen, onderbouwt het gemeentebestuur de versterkingsmaatregelen die gehanteerd worden.
- Het gemeentebestuur kan in onvoorziene gevallen gemotiveerd afwijken van de tabel Versterkingsmaatregelen als het toepassen ervan leidt tot een onredelijke uitkomst.

Stap 3: de locatie van de versterkingsmaatregelen

- De locatie van de versterkingsmaatregelen wordt gekozen op basis van de volgende prioritering:
 1. binnen het plangebied, grenzend aan het Gelders natuurnetwerk;
 2. grenzend aan het plangebied en aan het Gelders natuurnetwerk, binnen de Groene ontwikkelingszone;
 3. nabij het plangebied, binnen of grenzend aan de Groene ontwikkelingszone.
- Bij deze prioritering gelden de volgende voorwaarden:
 - De locatie van de versterkingsmaatregelen draagt zoveel mogelijk bij aan de samenhang van de Groene ontwikkelingszone en het Gelders natuurnetwerk.
 - Als de nieuwe activiteit of ontwikkeling in een ecologische verbindingzone ligt, dragen de versterkingsmaatregelen bij aan de invulling van dezelfde verbindingzone. De versterkingsmaatregelen leiden niet tot een aantasting van de kwaliteit van natte landnatuur.
 - De versterkingsmaatregelen vinden zo veel mogelijk plaats:
 - buiten verstoringszones van de nieuwe activiteit of ontwikkeling;
 - buiten verstoringszones van activiteiten die al in de nabije omgeving aanwezig zijn;
 - binnen verstoringszones van de nieuwe activiteit of ontwikkeling als de versterkingsmaatregelen expliciet bijdragen aan het beperken van het verstorende karakter van de activiteit of ontwikkeling.

Toelichting

Algemeen

In artikel 2.52, eerste lid, van de omgevingsverordening staat dat een bestemmingsplan een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toestaat als uit onderzoek blijkt dat:

- a. de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt; en
- b. de samenhang niet verloren gaat.

Deze nadere regels geven invulling aan het per saldo en naar rato van de ingreep versterken van de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen. Dit betekent dat elk initiatief in de Groene ontwikkelingszone zorgt voor een versterking naar rato en per saldo. De omgevingsverordening stelt daarnaast dat de samenhang niet verloren mag gaan. Het ligt voor de hand om eerst te toetsen of de samenhang als gevolg van de ontwikkeling verloren gaat.

Datum
27 oktober 2021

Zaaknummer

Blad
3 van 5

Naast deze regels gelden ook de regels uit paragraaf 2.6.5 van de omgevingsverordening. Bij de voorbereiding op het doorlopen van de stappen is onderzoek nodig (artikel 2.53a van de omgevingsverordening) naar:

- de actuele en potentiële kernkwaliteiten op basis van de bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone,
- de relatie met de natuurelementen in de naaste omgeving, en
- of sprake is van een functie als ecologische verbindingszone.

Op basis hiervan kunnen de eerste opties voor versterking worden ontworpen, die worden doorgerekend in de tabellen behorend bij stappen 1 en 2. De versterkingsmaatregelen worden uitgewerkt en onderbouwd in stap 3 (locaties van de maatregelen) en stap 4 (versterkingsplan conform artikel 2.53b van de omgevingsverordening).

Met de reketabellen is beoogd een eenvoudig en objectief instrument te bieden om de versterkingsopgave en -maatregelen vast te stellen.

Het gemeentebestuur kan in onvoorziene gevallen afwijken van deze nadere regels, en alleen als de toepassing van de tabellen tot onevenredige uitkomsten leidt. Als het gemeentebestuur besluit af te wijken, sluit het wel zoveel mogelijk aan bij de tabellen. Bij een afwijking motiveert het gemeentebestuur waarom sprake is van een onvoorzien geval en waarom toepassing van de regels leidt tot een onevenredige uitkomst. Afwijkingen zijn denkbaar als de tabel niet goed aansluit op de praktijk. De enkele reden dat een initiatiefnemer op basis van het toepassen van de tabellen meer moet versterken dan hij wenselijk vindt, is niet voldoende voor een afwijking.

Stap 1: het bepalen van de versterkingsopgave

De verliesfactor (tabel 1) is objectief vast te stellen. Hierbij wordt in de eerste plaats gekeken naar de categorie natuur- of landschapselement die aangetast wordt door de nieuwe ontwikkeling. Tabel 1 onderscheidt categorieën. Deze categorieën zijn ontleend aan de kernkwaliteiten uit de bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone.

Bij het bepalen van de verliesfactor gaat het om de feitelijk aanwezige natuur- of landschapselementen die verloren gaan. Niet elk feitelijk aanwezig natuur- of landschapselement dat verloren gaat, telt mee. Alleen natuur- of landschapselementen die bijdragen aan de kernkwaliteiten van het betreffende deel van de Groene ontwikkelingszone tellen mee. In de praktijk zijn de meeste natuur- of landschapselementen wel onderdeel van een of meer kernkwaliteiten, omdat de kernkwaliteiten over het algemeen ruim zijn geformuleerd. Wanneer een natuur- of landschapselement dat verloren gaat naar het oordeel van het gemeentebestuur geen onderdeel is van een kernkwaliteit, moet dat worden gemotiveerd. Een houtopstand in de zin van de Wet natuurbescherming is geen onderdeel van de verliesfactor. Op grond van artikel 2.54 van de Omgevingsverordening geldt voor het vellen van houtopstanden in de zin van de Wet natuurbescherming een compensatieplicht. Omdat deze plicht al uit de omgevingsverordening volgt, telt het tenietgaan van deze houtopstanden niet mee in de verliesfactor en hoeft dit dus ook niet versterkt te worden met versterkingsmaatregelen.

De impactfactor (tabel 2) kwantificeert de invloed die de activiteit of ontwikkeling heeft op de omgeving. Deze factor kent een aantal categorieën van activiteiten of ontwikkelingen. Aan elke activiteit of ontwikkeling zijn punten toegekend en voor elke activiteit of ontwikkeling gelden toeslagfactoren die verband houden met de locatie van de activiteit of de ligging van de ontwikkeling. Factoren die zorgen voor een toeslag zijn een ecologische verbindingszone,

open landschap, aardkundige waarden en het niet grenzen aan een bestaand bouwvlak. Kaarten van de ligging van de ecologische verbindingzones zijn te vinden in de bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone. De kaarten open landschap en aardkundige waarden zijn te raadplegen op [Kaarten en cijfers \(gelderland.nl\)](https://www.gelderland.nl/kaarten-en-cijfers)

Het is mogelijk dat een activiteit of ontwikkeling niet past in de tabellen, bijvoorbeeld omdat die activiteit of ontwikkeling niet aansluit bij een daarin genoemde categorie. Wanneer de verliesfactor niet bepaald kan worden aan de hand van de tabel, stelt het gemeentebestuur zelf de verliesfactor in punten vast gebaseerd op maatwerk. Hierbij sluit het zoveel mogelijk aan bij de tabellen.

Conform artikel 2.53a van de omgevingsverordening moet onderzoek worden uitgevoerd naar de te verwachten effecten op de oppervlakte, samenhang en kwaliteit van de Groene ontwikkelingszone. De resultaten van dit onderzoek is nodig voor het invullen van de tabel. Maar de onderzoeksplicht is breder. Zo moet ook onderzoek worden gedaan naar de ecologische samenhang en het voorkomen van beschermde soorten en soorten die op de Rode lijst staan.

Stap 2: het bepalen van de versterkingsmaatregelen

De versterkingsmaatregelen worden bepaald aan de hand van tabel 3. Ook hierbij geldt dat versterkingsmaatregelen die niet in de tabel worden genoemd, kunnen worden ingezet mits het gemeentebestuur dit goed motiveert. Het uitgangspunt is dat bij permanente ontwikkelingen ook de versterkingsmaatregelen permanent bestemd of geborgd moeten worden. Bij tijdelijke ontwikkelingen hoeft geen sprake te zijn van permanente bestemming. Het is echter wel wenselijk. Wanneer bij tijdelijke ontwikkelingen de versterkingsmaatregelen eveneens voor een beperkte tijd gelden, dan levert dat minder punten op dan bij permanente maatregelen. Ook maatregelen die bijdragen aan de ecologische verbindingzone leveren extra punten op. Deze maatregelen dragen bij als ze passen in de inrichtingsmodellen die voor de verschillende soorten EVZ's zijn ontwikkeld.

Als stap 2 resulteert in een tekort aan versterkingsmaatregelen, dient deze stap opnieuw te worden doorlopen met meer versterkingsmaatregelen. Het gemeentebestuur mag meer versterkingsmaatregelen uitgedrukt in punten eisen dan het minimum dat volgt uit toepassing van de tabel.

Stap 3: de locatie

De versterking vindt idealiter plaats binnen het projectplangebied. Als het plangebied te klein is (bijvoorbeeld een bouwkaavel met hoog aandeel bebouwd oppervlak), moet worden overwogen het plangebied te vergroten.

Wanneer versterking binnen het plangebied niet mogelijk is, kan gekeken worden naar een locatie grenzend aan het plangebied. Dit aangrenzend gebied hoeft niet binnen dezelfde bestemming te liggen of dezelfde grondeigenaar te hebben.

De versterkingsmaatregelen vinden zoveel mogelijk plaats buiten verstoringszones van de nieuwe activiteit of ontwikkeling, en buiten verstoringszones van activiteiten die al in de buurt liggen. Verstoringen van windturbines zijn van dermate groot belang voor vogels en vleermuizen dat versterkingsmaatregelen in principe buiten deze zone moeten worden gerealiseerd. Als dat niet mogelijk wordt geacht is een uitgebreide onderbouwing nodig dat de verstoring beperkt blijft in dit specifieke geval, rekening houdend met:

Datum
27 oktober 2021

Zaaknummer

Blad
5 van 5

- locatie windturbine in relatie met kernkwaliteiten in de omgeving die van belang zijn voor vleermuizen en vogels;
- aanwezigheid van ecologische verbindingzones binnen de verstoringszone en de breedte van deze zone;
- type turbine (grootte en hoogte maar ook tot hoe laag de wiek komt).

Als in stap 3 blijkt dat onvoldoende passende locaties beschikbaar zijn, bijvoorbeeld om bij te dragen aan de ecologische verbindingzone, dan dient het totaalplan te worden aangepast en worden de stappen 1, 2 en 3 opnieuw doorlopen.

In de artikelen 2.53b, 2.53c en 2.53d van de Omgevingsverordening staat waar het versterkingsplan aan moet voldoen. Ook staat daar hoe de versterking en uitvoering geborgd moet worden.

II.

De regels zijn van toepassing op een bestemmingsplan dat of een omgevingsvergunning die na de datum van inwerkingtreding van deze regels wordt vastgesteld, tenzij het ontwerpbestemmingsplan of -vergunning voor de datum van inwerkingtreding van deze regels ter inzage is gelegd en op dat ontwerp door Gedeputeerde Staten geen zienswijze is ingediend.

III.

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na publicatie in het Provinciaal blad.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Miriam Nienhuis-van Doremaele
Secretaris

Bijlage 1: tabel verliesfactor
Bijlage 2: tabel impactfactor
Bijlage 3: tabel versterkingsmaatregelen